

Imię i nazwisko:

Klasa:

ZADANIA MATURALNE Z HISTORII – NOWOŻYTNOŚĆ, CZĘŚĆ 2
POZIOM ROZSZERZONY

CZAS PRACY: 180 MINUT

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 51

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy arkusz z zadaniami zawiera 23 strony (zadania 1.–24.). Ewentualny brak zgłoś nauczycielowi.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu albo pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Zapoznaj się uważnie ze źródłami, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj tylko na podstawie źródeł i tylko własnymi słowami – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tylko odpowiedzi, o ile Cię poproszono.

Zadanie 1. (0–1)

Mapa

Źródło: <https://mapy online.gwo.pl> [dostęp: 29.03.2022].

Zaznacz poprawne dokończenie zdania i uzasadnij swój wybór.

Mapa przedstawia sytuację w Rzeczypospolitej XVII wieku podczas

- A. wojny Rzeczypospolitej z Turcją.
- B. rokoszu Lubomirskiego.
- C. powstania Chmielnickiego.
- D. wojny Rzeczypospolitej z Rosją.

Uzasadnienie:

.....

.....

Zadanie 2. (0–1)

Lustracja wsi przeprowadzona w latach 1659–1665

Wież Błonie

Ta wieś [według lustracji z roku 1616] zasiadła na łanach $45\frac{1}{2}$. Bywało kmieci osiadłych na onczas [w liczbie 36], a pustych włók $9\frac{1}{2}$. Teraz dla spustoszenia nieprzyjacielskiego, [...] wojsk koronnych i cesarskich, jako też i powietrza po kilka lat panującego, które w tej wsi [do teraz] grasuje, tylko jest osiadłych kmieci [...] 2 na jednym łanie siedzących.

Wieś Czerchowo

Podług opisaną lustracyję [roku] 1616 zasiadła ta wieś na łanach 2^{1/2}. A z osobna łan roli wybraniecki.

Bywało kmieci [dawniej] 5 na półankach. Teraz dla spustoszenia tylko jest kmieci 3 i 2 mają chałupy, a trzeci w stodole po spaleniu żołnierskim swawolnym mieszka.

Źródło: *Lustracja województw wielkopolskich i kujawskich 1659–1665*, cz. II, wyd. Z. Górski, J. Pakulski, A. Tomczak, Toruń 1996, s. 194–197.

Na podstawie przeprowadzonej lustracji wsi w latach 1659–1665 oraz wiedzy własnej podaj, co się przyczyniło do zmiany stanu wsi Błonie i Czerchowo. Odpowiedź uzasadnij.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 3. (0–2)

Fragment opracowania historycznego

Nie sejm, [lecz pewna zasada], jest teraz symbolem wolności polskiej. Z izby poselskiej wypromieniowała ona na wszystkie sejmiki, gdziekolwiek obraduje rasa polska¹ [...]. Jeden poseł tamuje lub rwie obrady w dowolnej chwili [...]. Posługują się tą straszną bronią magnaci, zwłaszcza hetmani; zaczynają jej używać posłowie obcy. [...] Staje się ono ruchomą podstawą wszelkich praw i władz, wrodzoną atrybucją wolnego Polaka, samobójczą gwarancją wszystkich innych wolności.

¹ rasa polska – szlachta Rzeczypospolitej

Źródło: W. Konopczyński, *Dzieje Polski nowożytnej*, t. 2, Warszawa 1986, s. 86.

3.1. Podaj, o jakim symbolu wolności polskiej mowa w tekście.

.....

3.2. Podaj rok oraz imię i nazwisko posła, który jako pierwszy posłużył się tą straszną bronią opisaną w tekście.

Rok:

Imię i nazwisko posła:

Zadanie 4. (0–2)

Fragment opracowania historycznego

Kiedy trzech komisarze, przysłani z rady, stanęli [...] przed Kaplan paszą; ów zażądał odstąpienia Podola i Ukrainy oraz 100 000 czerwonych złotych rocznej daniny od Polski. O targach nie mogło być mowy; Polska miała spaść niemal do rzędu księstw naddunajskich. W ostatniej przecież chwili nadbiegły wieści radosne o niesłychanych przewagach nad Ordą hetmana koronnego, który znów w kilka tysięcy pozostałego żołnierza w ciągu 10 dni rozpędził grasujące na Rusi czambuły, wyzwalając z pęt 44 000 jasyru i kładąc trupem w potyczkach pod Narolem, Horyńcem, Komarnem, Kałuszem, Uhrynowem tysiące Tatarów. Wówczas Kaplan pasza spuścił z tonu, ale tylko o tyle, że daninę zredukował do 22 000 dukatów i pozwolił ją nazwać upominkiem. Dnia 18 października [...] podpisano traktat.

Źródło: W. Konopczyński, *Dzieje Polski nowożytnej*, t. 2, Warszawa 1986, s. 51–52.

4.1. Podaj miejsce i rok zawarcia traktatu.

Rok:

Miejsce zawarcia:

4.2. Na podstawie wiedzy własnej podaj, w którym roku Rzeczpospolita zaprzestała płacenia wspomnianego w tekście *upominku*.

.....

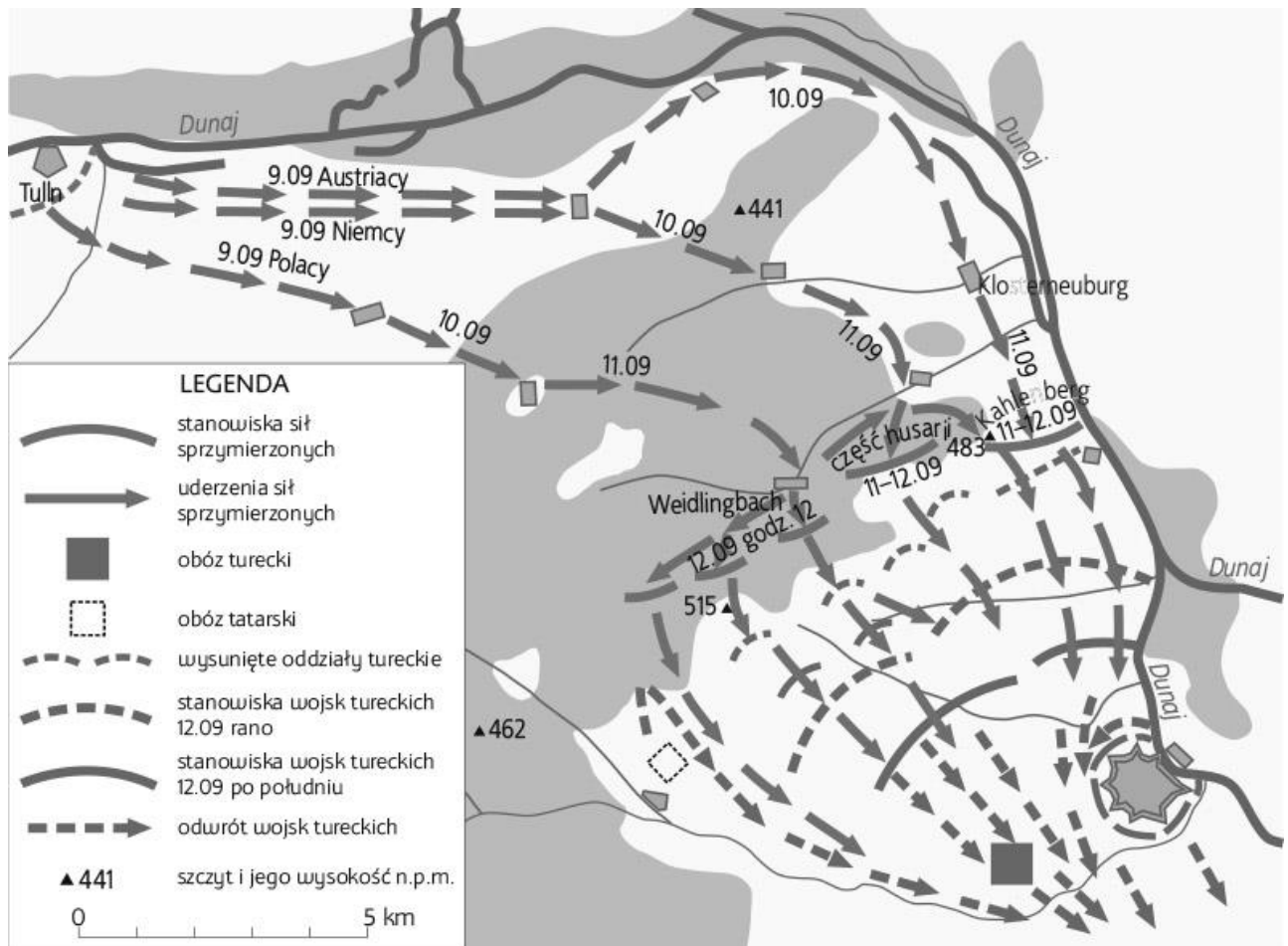
Zadanie 5. (0–2)

Wpisz do tabeli imiona władców Rzeczpospolitej, za panowania których nastąpiły wymienione wydarzenia.

Lp.	Wydarzenie	Władca
1.	Rokosz Zebrzydowskiego	
2.	Rozejm w Sztumskiej Wsi	
3.	Rokosz Lubomirskiego	
4.	Pokój Grzymałtowski	

Zadanie 6. (0–1)

Źródło 1. Plan bitwy

Na podstawie: <https://twojahistoria.pl/encyklopedia/leksykon-bitew> [dostęp: 03.01.2025].

Źródło 2.

Fragment listu Jana III do królowej Marysienki

Jedyna duszy i serca pociecho, najśliczniejsza i najukochańsza Marysienku!

Bóg i Pan nasz na wieki błogosławiony dał zwycięstwo i sławę narodowi naszemu, o jakiej wieki przeszłe nigdy nie słyszały. Działa wszystkie, obóz wszystek, dostatki nieoszacowane dostały się w ręce nasze. Nieprzyjaciół, zasławszy trupem aprosze¹, pola i obóz, ucieka [...].

Wezyr tak uciekł od wszystkiego, że ledwo na jednym koniu i w jednej sukni. Jam zostałem jego sukcesorem [...]. Mam wszystkie znaki jego wezyrskie, które nad nim noszą; chorągiew mahometańską, którą mu dał cesarz² jego na wojnę i którą dziś jeszcze posłałem do Rzymu Ojcu Świętemu [...].

¹ aprosza – wąski, kręty rów oblężniczy

² cesarz – mowa o sultanie Mehmedzie IV

Źródło: J. Wimmer, *Odsiecz wiedeńska 1683 roku*, Warszawa 2008, s. 98.

Rozstrzygnij, czy oba źródła dotyczą tego samego wydarzenia. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

.....
.....
.....

Zadanie 7. (0–1)

Źródło 1. Fotografie

A.

Sailko / Wikipedia/Domena publiczna

B.

Domena publiczna

C.

Jastrow / Wikipedia / Domena publiczna

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego

Sztuka [...], którą cechowała wielka wybujałość form, witalność, bogactwo ornamentyki, rozmach, nie była jednolita. Od narodzin aż do schyłku [...] współistniały różne style i kierunki artystyczne, z których zazwyczaj jeden dominował w danym okresie lub danym kraju. Ta różnorodność prowadziła do sporów, jakie style objąć mianem [tej sztuki]. Ostatnio, biorąc za punkt wyjścia nie stronę formalną sztuki, ale jej podłoże ekonomiczno-społeczne, zalicza się do [niej] całą sztukę XVII i początków XVIII w., wyróżniając wszakże kierunek dworsko-katolicki i mieszczański.

Źródło: A. Kersten, *Historia powszechna. Wiek XVII*, Warszawa 1987, s. 214.

Rozstrzygnij, która fotografia ze źródła 1. przedstawia dzieło reprezentujące styl w sztuce opisany w źródle 2. Podaj nazwę tego stylu.

Rozstrzygnięcie:

Nazwa stylu w sztuce:

Zadanie 8. (0–1)

Tekst

Proces zmian technologicznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych, który został zapoczątkowany w XVIII wieku w Anglii i Szkocji. Był związany z przejściem od gospodarki opartej na rolnictwie oraz produkcji manufakturowej bądź rzemieślniczej do [gospodarki] opierającej się głównie na mechanicznej produkcji fabrycznej na dużą skalę (przemysłową).

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/\[...\].JPG](https://pl.wikipedia.org/wiki/[...].JPG) [dostęp: 29.03.2022].

Napisz, jaką nazwą w historiografii określa się opisany w tekście proces zmian.

.....

Zadanie 9. (0–3)

Fragment traktatu z XVIII wieku

[Trzy mocarstwa postanowiły] użyć wszelkich środków zgodnych z polską konstytucją, aby na elekcji [po śmierci Augusta II] wybrano króla, który byłby w stanie utrzymać pokój i dobre stosunki z sąsiadującymi państwami; doświadczenie wykazało, że francuska partia w Polsce wznieca ciągle niepokoje przeciw cesarzowi i królowi pruskiemu, a równocześnie intrygami w Konstantynopolu zagraża Rosji [...].

W Polsce może powstać stronnictwo popierające Stanisława i podburzające do czynów bezprawnych i przeciwnych postanowieniom Rzeczypospolitej [...], sojusznicy przeto zobowiązują się w czasie elekcji wystawić na polskich granicach armie, nie w celu narzucenia wyboru siłą orężną, lecz aby ochraniać polską wolność od wszelkiego skrępowania ze strony państw postronnych.

Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997, s. 337.

9.1. Podaj nazwisko Stanisława, o którym mowa w tekście.

.....

9.2. Wymień trzy mocarstwa, które zawarły powyższy traktat.

.....

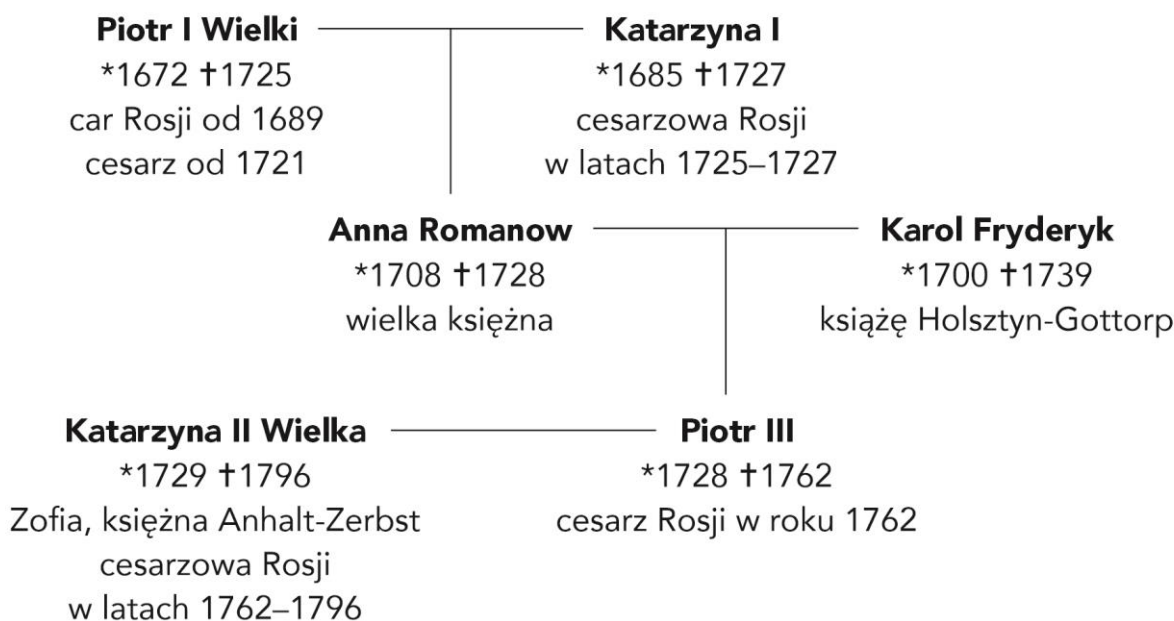
9.3. Wyjaśnij okoliczności zawarcia traktatu przez te mocarstwa.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–2)**Źródło 1.****Fragment tablicy genealogicznej dynastii Romanowów****Źródło 2. Fragment listu do Woltera**

Pugaczow nie umie ani czytać, ani pisać, jednak jest nadzwyczaj śmiały i zdecydowany. Do chwili obecnej nie posiadam najmniejszej wskazówki, dającej mi prawo do posądzenia go o współdziałanie z jakimkolwiek obcym państwem lub ważną osobistością. Można z całą pewnością stwierdzić, że pan Pugaczow zbójował na własną rękę, nie kierowany przez nikogo. Po Tamerlanie nie było nikogo takiego, który zabiłby większą liczbę istot ludzkich. Wieszal bez zwlekania i sądu wszystkich ze szlachty, kogo tylko złapał: mężczyzn, kobiety i dzieci, wszystkich oficerów i wszystkich żołnierzy. Żadna miejscowość, przez którą przeszedł, nie została oszczędzona [...].

Źródło: W.A. Serczyk, [...], Wrocław 2004, s. 221–222.

10.1. Na podstawie materiałów źródłowych oraz wiedzy własnej oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Lp.	Zdanie	Prawda	Falsz
1.	W zaprezentowanej tablicy genealogicznej Romanowów został uwzględniony wnuk Michała I Romanowa.	P	F
2.	Jeden z władców wymienionych w źródle 1. został zamordowany podczas pałacowego spisku.	P	F
3.	Autorem listu zacytowanego w źródle 2. była wnuczka Piotra I Wielkiego.	P	F

10.2. Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Do wydarzeń opisanych w źródle 2. doszło

- A. w roku utworzenia Senatu Rządzącego.
- B. zanim Piotr I Wielki przyjął tytuł Imperatora Wszechrosji.
- C. w trakcie powstania chłopskiego.
- D. po śmierci Katarzyny II Wielkiej.

Zadanie 11. (0–1)

Awers i rewers medalu

Warszawskie Centrum Numizmatyczne

Wyjaśnij okoliczności ustanowienia przedstawionego powyżej medalu. W odpowiedzi odwołaj się do wiedzy własnej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0–1)

Źródło 1. Mapa

Źródło 2. Fragmenty konstytucji

Fragment 1.

Art. 44. Ciało Ustawodawcze składa się z Rady Starszych i z Rady Pięciuset. [...]

Art. 53. Obie rady odnawiane są w jednej trzeciej co roku. [...]

Art. 82. Rada Starszych składa się z 250 członków.

Źródło: *Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997, s. 507.

Fragment 2.

1. Cała władza ustawodawcza, niniejszym nadana, przyznana będzie kongresowi [...], który będzie się składał z senatu i izby przedstawicieli.
2. Izba przedstawicieli ma się składać z członków, wybieranych co dwa lata [...].
3. Senat [...] składać się będzie z dwóch senatorów [...] wybieranych przez legislaturę [...] na lat sześć [...].

Źródło: *Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997, s. 474.

Rozstrzygnij, która z przytoczonych konstytucji (źródło 2.) obowiązywała w państwie przedstawionym na mapie (źródło 1.) po zawarciu pokoju paryskiego. Odpowiedź uzasadnij, korzystając z wiedzy własnej.

Rozstrzygnięcie: konstytucja cytowana we fragmencie numer

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0–2)

Ustanowienie Komisji, nad edukacją młodzi narodowej szlacheckiej dozór mającej [...]

Ustanawiamy Komisję, w Warszawie odprawować się mającą, do edukacji młodzi szlacheckiej pod protekcją J. Król. Mości [...], do której wyznacza się wymienionych czterech senatorów i czterech ze stanu rycerskiego. Ta Komisja pod prezydencją Ignacego Massalskiego, biskupa wileńskiego [...] odprawiać się będzie. [...]; odtąd tedy wszystkie generalne akademie, gimnazja, kolonie akademickie, szkoły publiczne, żadnych nie wyłączając, z tym wszystkim, co tylko do wydoskonalenia nauk i ćwiczenia w nich młodzi szlacheckiej ściągać się może, pod dozór i rozporządzenie Komisji tej oddajemy [...].

Źródło: *Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997, s. 419.

13.1. Podaj rok utworzenia oraz nazwę Komisji, o której ustanowieniu mowa w tekście.

.....

13.2. Na podstawie wiedzy własnej wskaż okoliczności powstania Komisji, o której mowa w tekście.

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0–1)

Fotografia

Shutterstock

Wskaż styl w sztuce, którego cechy reprezentuje budowla ukazana na zdjęciu. Wybierz odpowiedź w pierwszej kolumnie tabeli, a następnie w drugiej zaznacz argument potwierdzający Twój wybór.

Budowla jest charakterystyczna dla stylu	Argument potwierdzający Twój wybór
A. renesansowego.	1. występowanie kopuły i rozety
B. rokokowego.	2. wrażenie lekkości i fantazyjności form
C. klasycystycznego.	3. wielość elementów dekoracyjnych
	4. występowanie portyku kolumnowego z trójkątnym tympanonem

Zadanie 15. (0–2)

Stanisław August Poniatowski o wolności, równości i narodzie

Zamiana słowa wolność na wyraz zabezpieczający każdemu własność mogła być i sprawiedliwa, i nader roztropna. Słowo wolność tysiącnemu błędnemu podlega tłumaczeniu, które tylko służy do rozchukania ludu i frakcji. Zabezpieczenie własności najlepiej tłumaczy naturę wolności w jednym tylko istotnym, jakie jej dać można, znaczeniu. Bo cóż jest innego wolność, jeżeli nie zażycie według mojej woli i sił moich przedmiotów, majątku, zarobku bez krzywdy drugiego? Odbierzmy bezpieczeństwo własności osobistej, ruchomej, gruntowej, czymże wtedy będzie wolność? Słowem bez znaczenia, a co gorsza, słowem do mamienia umysłów, równie jak słowo równość, która, jak powiedziałem, gdyby mogła być ustanowiona, dwóch by dni utrzymać się nie mogła. Słowo narodu zamiast Rzeczypospolitej można by było w niewinnym brać znaczeniu, gdyby już widocznie ta zamiana słowa nie dążyła do zmiany rządu z trzech stanów¹ złożonego na rząd gminowładny², którego się nazywać podobało teoretycznie najlepszym.

¹ rząd trzech stanów sejmujących – rząd króla, senatu, izby poselskiej

² rząd gminowładny – rząd ludu

Źródło: A. Zahorski, *Spór o Stanisława Augusta*, Warszawa 1990, s. 84–85.

Na podstawie tekstu wyjaśnij, jak Stanisław August rozumiał pojęcie wolności i narodu.

Wolność:

.....

.....

.....

Naród:

.....

.....

.....

Zadanie 16. (0–1)

Fragmenc listu Kamila Desmoulins¹ do żony

Nie masz pojęcia, co to znaczy być oddzielnie zamkniętym, i to nie wiedząc, z jakiej przyczyny, nie będąc przesłuchanym i nie otrzymując choćby jednego dziennika. Żyje się chyba po to, aby czuć, że się jest w trumnie... [...] tego okrutnego traktowania [...] [doznałem] od moich kolegów – [...] od Robespierre’a, który podpisał rozkaz mego aresztowania – [...] od republiki, dla której tyle zrobiłem! Oto mi nagroda za tyle męstwa i poświęceń!... [...] Tylko ja jeden [...] od pięciu lat narażałem się dla Republiki na tyle nienawiści i niebezpieczeństw, tylko mnie [...] wrzucają do więzienia, na osobność, ci ludzie, którzy mienili się moimi przyjaciółmi... W tej chwili komisarze rządu byli przesłuchają mnie. Stawiali mi tylko jedno pytanie: czy spiskowałem przeciw Republice. Co za ironia!

¹ Kamil Desmoulins – francuski polityk i publicysta, żył w XVIII w.

Źródło: *Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997, s. 505–506.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Z treści listu Kamila Desmoulins wynika, że

- A. autor listu padł ofiarą terroru jakobińskiego.
- B. został on napisany w okresie panowania Ludwika XIV we Francji.
- C. autor listu był zwolennikiem monarchii absolutnej.
- D. Maksymilian Robespierre stanął w obronie uwięzionego kolegi.

Zadanie 17. (0–1)

Obraz Jana Matejki

Domena publiczna

Napisz, jakie wydarzenie z historii Polski zostało przedstawione na obrazie. Odpowiedź uzasadnij.

Wydarzenie:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0–3)

Juliusz Słowacki, *Kordian*

Więc zemsta! Nierządnicą i car Katarzyna,
Zabijające oko trzymała nad nami;
Osądziła nas wartych męczeńskiego wieńca,
Wymyśliła męczeństwo... Wziąwszy czaszkę spadła
Z Burbońskiego tułowu¹ – krwawą i pobladłą,
Wsadziła ją na tułów swego oblubieńca
I dała nam za króla, króla z trupią głową.
Potem spod niego kradła dziedzinę grobową,
A on ręką nie ruszył ... I nie stało kiru²
Na szatę matki naszej, więc w troje pocięto.

¹ tułowu – tułowia

² kir – czarny materiał symbolizujący żalobę

Źródło: J. Słowacki, *Kordian*, M. Bizan, P. Hertz, *Głosy do «Kordiana»*, Warszawa 1972, s. 64.

18.1. Zidentyfikuj władcę, którego caryca dała nam za króla.

.....

18.2. Na podstawie zacytowanego fragmentu *Kordiana* określ, jaki stosunek autora dramatu do króla można odczytać z tekstu. Odpowiedź uzasadnij.

Stosunek autora:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

18.3. Podaj, do jakiego wydarzenia Słowacki odnosi się w ostatnim wersie *Kordiana*.

.....

Zadanie 19. (0–2)

W tabeli podano znaczenia trzech pojęć. Uzupełnij tabelę, wpisując właściwe pojęcia w odpowiednich rubrykach.

	Opis	Pojęcie
A.	Wiara w istnienie Boga, który jest stwórcą świata i ingeruje w jego losy.	
B.	Pogląd, zgodnie z którym Bóg jest uznawany za stwórcę świata, lecz nie kieruje i nie ingeruje w jego sprawy.	
C.	Pogląd, zgodnie z którym zaprzecza się istnieniu Boga.	

Zadanie 20. (0–2)

Przyporządkuj podane tytuły dzieł do autorów wymienionych w tabeli.

O duchu praw *Kandyd, czyli optymizm* *Umowa społeczna* *Krytyka czystego rozumu*

	Autor	Dzieło
A.	Jean Jacques Rousseau	
B.	Immanuel Kant	
C.	Monteskiusz	

Zadanie 21. (0–2)**Źródło 1. Fragment opracowania historycznego**

Niezliczone kampanie, bitwy i starcia [...] roku znalazły ostateczne rozwiązanie w „bitwie narodów” [...] 16–19 października. Brały w niej udział armie wszystkich sprzymierzeńców z wyjątkiem angielskiej, a dołączyły się do nich w trakcie bitwy saskie oddziały Napoleona. Pozostali mu wierni Polacy na czele z [wodzem], który podczas odwrotu utonął w Elsterze – już jako marszałek Francji [...]. Zwycięstwo okazało się niemożliwe, nie pomogły wysiłki ani próby pertraktacji w drugim dniu wielkiej bitwy.

Źródło: L. Bazylow, *Historia powszechna [...]*, Warszawa 1981, s. 153.

Źródło 2.**Podobizny wodzów**

A.

Domena publiczna

B.

Zamek Królewski w Warszawie
/ Domena publiczna

C.

fot. Maciej Szczepańczyk / Muzeum
Lubelskie / Domena publiczna

21.1. Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Do wydarzeń, o których mowa w źródle 1., doszło pod

- A. Frydlandem w 1807 roku.
- B. Borodino w 1812 roku.
- C. Lipskiem w 1813 roku.
- D. Waterloo w 1815 roku.

21.2. Rozstrzygnij, który z wodzów przedstawionych na obrazach A–C utonął w rzece wspomnianej w źródle 1. Podaj imię i nazwisko wodza.

Rozstrzygnięcie:

Imię i nazwisko:

Zadanie 22. (0–1)

Spśród podanych w tabeli wydarzeń z epoki napoleońskiej wskaż chronologicznie pierwsze – oznacz je cyfrą 1 – oraz chronologicznie ostatnie – oznacz je cyfrą 2.

A.	Utworzenie Księstwa Warszawskiego	
B.	Zawarcie pokoju w Campo Formio	
C.	Wyprawa Napoleona na Moskwę	
D.	Wprowadzenie Kodeksu Napoleona we Francji	
E.	Powołanie Związku Reńskiego	

Zadanie 23. (0–1)

Spśród podanych wynalazków wskaż dwa, które nie powstały w XVIII wieku. Oznacz je w tabeli znakiem X.

A.	Bateria elektryczna	
B.	Piorunochron	
C.	Żarówka	
D.	Lampa naftowa	
E.	Termometr ze stałą skalą Celsjusza	

Zadanie 24. (0–15)

Zadanie zawiera dwa tematy. Wybierz jeden z nich do opracowania. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 słów.

Temat 1.

Idee oświecenia zdeterminowały losy narodów i państw w XVIII i na początku XIX w. Zajmij stanowisko wobec podanej tezy i je uzasadnij, uwzględniając w swojej argumentacji aspekty: polityczny, społeczno-gospodarczy oraz kulturowy.

Temat 2.

XVII-wieczne wojny Rzeczypospolitej z sąsiadami doprowadziły do upadku państwa polsko-litewskiego w XVIII w. Zajmij stanowisko wobec podanej tezy i je uzasadnij, uwzględniając w swojej argumentacji aspekty: polityczny, społeczno-gospodarczy oraz militarny.

A series of 28 horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing.

A series of 25 horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a guide for handwriting practice.

A series of 30 horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.

A series of 25 horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing.

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

Dotted lines for writing.